

Temeljem članka IV.4.a. Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 55. sjednici Zastupničkoga doma, održanoj 21. travnja 2005., i na 40. sjednici Doma naroda, održanoj 25. travnja 2005., usvojila je

ZAKON

O POŠTAMA BOSNE I HERCEGOVINE

I - PREDMET ZAKONA

Članak 1.

- (1) Ovim se zakonom utvrđuju temeljna pitanja ustroja i funkcioniranja poštanskoga prometa u Bosni i Hercegovini i poštanskoga prometa s drugim zemljama.
- (2) Poštanske usluge pružaju se sukladno uvjetima koji su utvrđeni zakonom, općim i posebnim uvjetima za pružanje poštanskih usluga, aktima poštanskih operatera, kao i na temelju ratificiranih, odnosno potvrđenih međunarodnih konvencija, drugih međunarodnih akata i ugovora.

II - DEFINICIJE

Članak 2.

Svi izrazi koji su u uporabi u ovome zakonu imaju sljedeća značenja:

- a) "poštanske usluge" znače usluge prijenosa poštanskih pošiljaka i sve druge usluge koje su navedene u nomenklaturi poštanskih usluga;
- b) "poštanske pošiljke" znače sve pošiljke koje primi na prijenos i za koje odgovara operater poštanskoga prometa;
- c) "pismonosna pošiljka" znači svaku poštansku pošiljku koja sadrži neko priopćenje u pisanom obliku, na svakoj vrsti fizičkoga medija, koje treba dostaviti označenom primatelju. Računi za režije, drugi računi, financijska i druga izvješća smatraju se pismonosnim pošiljkama;
- d) "pošiljatelj" znači svaku fizičku ili pravnu osobu koja je dala ili u čije je ime poštanska pošiljka dana na prijenos operateru poštanskoga prometa;
- e) "univerzalne poštanske usluge" znače sve one poštanske usluge koje, sukladno ovome zakonu i drugim poštanskim propisima, moraju biti dostupne na cijelome području Bosne i Hercegovine;
- f) "rezervirane poštanske usluge" znače one vrste univerzalnih poštanskih usluga koje može pružati samo javni poštanski operater;
- g) "nerezervirane poštanske usluge" znače pojedine vrste univerzalnih poštanskih usluga koje, osim javnih, mogu pružati i drugi operateri poštanskoga prometa;
- h) "operateri poštanskoga prometa" znače sve subjekte koji su registrirani za obavljanje djelatnosti iz područja poštanskoga prometa;
- i) "javni poštanski operater" znači poduzeće koje je u većinskom državnom vlasništvu i koje je u trenutku donošenja ovoga zakona već registrirano za pružanje rezerviranih i nerezerviranih poštanskih usluga;
- j) "poštanski operater" znači organizaciju koja je, sukladno ovome zakonu, ovlaštena pružati nerezervirane poštanske usluge;

- k) "financijske poštanske usluge" znače domaće i međunarodne žiralne usluge, novčane doznake i čekovne usluge, kao i sve druge usluge čiji je predmet novac, a koje su definirane poštanskim propisima u okviru propisa Svjetskoga poštanskog saveza;
- l) "posebne usluge" znače usluge definirane općim uvjetima i nomenklaturom poštanskoga prometa;
- m) "ostale usluge" znače dopunske i ostale poštanske usluge koje zahtijeva pošiljatelj ili primatelj;
- n) "poštanski propisi" znače sve propise koje su donijela ovlaštena tijela, a odnose se na pružanje poštanskih usluga;
- o) "poštanska marka" znači svaku poštansku marku koju je javno izdao javni poštanski operater, uključujući i sve poštanske naljepnice i sva druga propisana poštanska obilježja koja služe kao dokaz o plaćanju poštanske usluge;
- p) "izravna pošta" znači sve pošiljke koje sadrže promotivne i sve druge promidžbene poruke tiskane u više istovjetnih primjeraka, koji se šalju na najmanje 30 različitih adresa;
- r) "kurirske usluge" znače poštanske usluge s dodanom vrijednošću koje davatelj poštanskih usluga pruža temeljem posebnoga zahtjeva pošiljatelja, a podrazumijevaju preuzimanje pismonosne pošiljke na adresi pošiljatelja, te izravni prijenos i uručenje na adresi primatelja;
- s) "državni portal" znači poštansku uslugu putem koje građanin elektronskim putem ispunjava svoje obveze prema državi i traži usluge državnih i entitetskih tijela.

III - NAČELA POŠTANSKE POLITIKE

Članak 3.

Svi subjekti koji u Bosni i Hercegovini pružaju poštanske usluge moraju konzekventno uvažavati i provoditi sljedeća načela poštanske politike:

- a) Poštanske usluge moraju biti dostupne svim građanima Bosne i Hercegovine, pod jednakim uvjetima, bez bilo kakve diskriminacije;
- b) Sloboda komunikacije, putem pismonosnih i drugih poštanskih pošiljaka mora biti zajamčena svim fizičkim i pravnim osobama u Bosni i Hercegovini, bez bilo kakvih ograničenja;
- c) Interes svih korisnika poštanskih usluga mora biti zaštićen raspoloživošću i kvalitetom tih usluga;
- d) Tarife poštanskih usluga moraju biti nediskriminirajuće i transparentne;
- e) Pružanje poštanskih usluga mora se organizirati na način koji ne dovodi u opasnost zdravlje i sigurnost ljudi i imovine;
- f) Ustrojem poštanskoga sustava mora se osigurati mogućnost primjene propisa koji se odnose na uvozno i izvozno carinjenje roba;
- g) Sva tehnološka rješenja u poštanskome prometu moraju uvažavati načela ekonomičnosti, učinkovitosti i sigurnosti;
- h) Tehnički standardi koji se odnose na razinu poštanskih usluga moraju se usklađivati sa standardima Europske unije;
- i) Cijene rezerviranih poštanskih usluga su pod državnim nadzorom, a ukoliko se ovakvim cijenama ne osigurava pokriće stvarnih troškova i razvojne potrebe poštanskoga sustava, država i entiteti osiguravaju

subvencije javnim poštanskim operaterima. Nije dozvoljeno subvencioniranje nerezerviranih i drugih poštanskih usluga iz sredstava rezerviranih poštanskih usluga;

- j) Konkurencija u poštanskom prometu potiče se do razine kojom se ne ugrožava društvena funkcija univerzalnih poštanskih usluga;
- k) Sustavi poštanske numeracije moraju osigurati identificiranje države i poštanskih operatera;
- l) Suradnja između javnih poštanskih operatera ne smije biti monopolistički orijentirana i mora se temeljiti na čistim ekonomskim odnosima u interesu svih građana Bosne i Hercegovine;
- m) Razvoj poštanskih usluga potiče se odgovarajućim mjerama ekonomske politike i kontinuirano usklađuje s potrebama korisnika te tehnološkim, ekonomskim i društvenim prilikama;
- n) Predstavljanje poštanskoga sustava Bosne i Hercegovine u Svjetskom poštanskom savezu i drugim međunarodnim organizacijama mora osigurati potpunu jednakopravnost svih javnih poštanskih operatera u Bosni i Hercegovini;
- o) Zastupljenost poštanskih operatera koji djeluju na području Bosne i Hercegovine u slobodnim međunarodnim udrugama ne smije se na bilo koji način ograničavati, a njihovo djelovanje ne smije biti na štetu i protiv interesa ostalih poštanskih operatera.

Članak 4.

Investitor, vlasnik stambene zgrade, etažni vlasnik, vlasnik stambenoga i poslovnoga bloka ili obiteljske kuće dužan je, na pogodnome mjestu u objektu ili dvorištu kod ulaza, postaviti i održavati poštanski sandučić za pismonosne pošiljke ili osigurati drugi pogodan način za primanje pismonosnih pošiljaka.

IV - POŠTANSKE USLUGE

a) Univerzalne poštanske usluge

Članak 5.

(1) Univerzalne poštanske usluge su poštanske usluge koje se obvezno organiziraju na cijelome području Bosne i Hercegovine i obuhvaćaju zaprimanje, otpremu, prijevoz, dospijeće i uručenje:

- a) pismonosnih pošiljaka do 2 kg;
- b) paketskih pošiljaka do 31,5 kg;
- c) poštanskih uputnica;
- d) izravne pošte;
- e) poštanskih i telegrafskih priopćenja;
- f) preporučenih i vrijednosnih pošiljaka;
- g) sekograma do 7 kg.

(2) Maksimalne i minimalne dimenzije poštanskih pošiljaka obuhvaćenih univerzalnim poštanskim uslugama su dimenzije koje su utvrđene Univerzalnom poštanskom konvencijom, odnosno Konvencijom Svjetskoga poštanskog saveza.

(3) Univerzalne poštanske usluge osiguravaju se svakoga radnog dana, najmanje pet dana u tjednu, osim pod uvjetima i prilikama koje su poštanskim propisima definirane kao izvanredne.

(4) Univerzalne poštanske usluge u Bosni i Hercegovini pružaju javni poštanski operateri i drugi poštanski operateri na temelju licencija.

b) Rezervirane poštanske usluge

Članak 6.

(1) U okviru univerzalnih poštanskih usluga, rezervirane poštanske usluge u unutarnjem i međunarodnom prometu obuhvaćaju zaprimanje, otpremu, prijevoz, dospijeće i uručenje:

- a) pismonosnih pošiljaka do 1000 gr;
- b) tiskanica, novina i časopisa;
- c) paketskih pošiljaka do 10 kg;
- d) poštanskih i telegrafskih uputnica;
- e) isplata novčanih doznaka na kućnu adresu;
- f) izravne pošte;
- g) kurirskih usluga, ukoliko iznos tarife nije deset puta veći od obične tarife,
- h) preporučenih i vrijednosnih pošiljaka, bez obzira na težinu;
- i) sudskih pisama, pisama u upravnom i prekršajnom postupku, bez obzira na težinu.

(2) Rezervirane poštanske usluge mogu pružati samo javni poštanski operateri.

c) Financijske poštanske usluge

Članak 7.

(1) Javni poštanski operateri mogu putem jedinica poštanske mreže i drugih punktova univerzalnih poštanskih usluga pružati korisnicima i financijske poštanske usluge.

(2) Financijskim poštanskim uslugama osiguravaju se različiti oblici žiranih doznaka te doznaka gotovine i čekova, koje upućuju fizičke i pravne osobe ili su takva novčana sredstva njima upućena.

(3) U okviru svoje djelatnosti javni poštanski operateri mogu pružati i druge financijske usluge, kao što su: štedni uložci građana, vezani depoziti, računi nerezidenata, trezorsko i blagajničko poslovanje, mjenjačko poslovanje, kreditiranje pučanstva, kartično poslovanje, žiro i tekući računi uplata, faktura za režije komunalnih i drugih javnih poduzeća i drugo.

(4) Javni poštanski operater osniva posebnu financijsku organizaciju - poštansku banku, posredstvom koje će obavljati poslove iz ovoga članka, sukladno zakonu i drugim propisima koji uređuju ovo područje.

(5) Do uspostave odgovarajuće zakonske regulative i osnivanja poštanskih banaka, poštanski operateri financijske usluge mogu pružati putem odgovarajućeg poslovnoga aranžmana s drugim bankama, sukladno zakonu i drugim propisima koji reguliraju financijske usluge u okviru bankarskoga sektora.

d) Ostale usluge

Članak 8.

- (1) Pod ostalim uslugama, u smislu ovoga zakona, podrazumijevaju se posebne, dopunske i ostale poštanske usluge koje zahtijevaju pošiljatelj ili primatelj, a koje se utvrđuju Općim uvjetima za pružanje poštanskih usluga.
- (2) Operateri poštanskoga prometa, radi svojega samoodržanja, mogu organizirati i ostale usluge na novim tržištima, a koje su definirane ovim zakonom i Općim uvjetima.
- (3) Javni poštanski operateri mogu organizirati i pružanje kurirskih usluga koje su liberalizirane i nalaze se na tržištu.

V - USTROJ POŠTANSKOGA PROMETA

a) Operateri poštanskoga prometa

Članak 9.

- (1) Poštanske usluge pružaju operateri poštanskoga prometa.
- (2) Operater poštanskoga prometa može biti svaka pravna osoba koje ispunjava određene tehničke, kadrovske i druge uvjete, ukoliko za pružanje poštanskih usluga posjeduje ovlast dobivenu od mjerodavnoga tijela i ukoliko te usluge pruža u okviru svoje registrirane djelatnosti.
 - a) Javni poštanski operateri ovlašteni su pružati rezervirane poštanske usluge. Ova ovlast podrazumijeva istodobno pravo na pružanje nerezerviranih i svih ostalih poštanskih usluga.
 - b) Javni poštanski operateri su u isključivome ili većinskome vlasništvu države.
 - c) Drugi operateri poštanskoga prometa, izuzev javnih poštanskih operatera, ne mogu imati ovlasti za pružanje rezerviranih poštanskih usluga, već samo nerezerviranih i ostalih poštanskih usluga, svih ili samo pojedinih. Osnivaju se sukladno ovome zakonu, a mogu biti u privatnome vlasništvu.
- (3) Ovlast za rad poštanskim operaterima daje i oduzima, sukladno odredbama ovoga zakona, Agencija za poštanski promet Bosne i Hercegovine, uz suglasnost Ministarstva komunikacija i prometa.

b) Agencija za poštanski promet Bosne i Hercegovine

Članak 10.

- (1) Radi obavljanja regulatornih djelatnosti u području poštanskoga prometa, ovim se zakonom osniva Agencija za poštanski promet Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) koja djeluje sukladno načelima objektivnosti, transparentnosti i nediskriminiranja.
- (2) Agencija djeluje u interesu Bosne i Hercegovine i svih njezinih građana.
- (3) Agencija ima status pravne osobe.
- (4) Agencijom upravlja Vijeće Agencije, sastavljeno od tri člana na paritetnoj osnovi triju konstitutivnih naroda u Bosni i Hercegovini.
 - a) Članovi Vijeća Agencije, iz reda konstitutivnih naroda, imenuju se sukladno Zakonu o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine.
 - b) Mandat članova Vijeća Agencije traje četiri godine, a predsjedatelj Vijeća Agencije mijenja se svakih godinu dana.

- c) Vijeće Agencije donosi sve odluke konsenzusom.
 - d) Vijeće Agencije donosi akte Agencije kojima se definira unutarnji ustroj Agencije, ovlasti Vijeća Agencije i druga pitanja bitna za rad Agencije.
 - e) Sjedište Agencije određuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.
- (5) Djelokrug Agencije:
- a) ostvaruje kontakte s poštanskim upravama i međunarodnim poštanskim organizacijama;
 - b) izdaje i oduzima licencije poštanskim operaterima za pružanje poštanskih usluga, sukladno Pravilniku koji donosi Vijeće Agencije;
 - c) donosi tehnološke propise za funkcioniranje poštanskoga prometa na teritoriju cijele Bosne i Hercegovine, te predlaže propise kojima se definiraju jedinstveni opći uvjeti za pružnje poštanskih usluga i opći standardi univerzalnih poštanskih usluga;
 - d) prati pridržava li se poštanski operater uvjeta sadržanih u izdanim licencijama, a u slučaju povrede tih uvjeta ili odredaba ovoga zakona poduzima mjere iz svoga djelokruga;
 - e) prati poštivanje utvrđenih načela poštanske politike i inicira mjere za otklanjanje svih odstupanja od tih načela;
 - f) prati međunarodne poštanske propise i obavješćuje javne operatere i druge operatere poštanskoga prometa o njihovom donošenju, izmjenama i dopunama;
 - g) daje suglasnost na ugovore koje zaključuju poštanski operateri u Bosni i Hercegovini s operaterima poštanskoga prometa poštanskih uprava drugih zemalja;
 - h) utvrđuje metodologiju i načela za obračun međuoperaterskih, tranzitnih i terminalnih troškova i prati njihovu realizaciju;
 - i) prati međunarodni obračun sukladno utvrđenim načelima i propisima Svjetskoga poštanskog saveza i raspodjelu unutar operatera;
 - j) Utvrđuje jedinstvenu tarifnu politiku za rezervirane usluge na teritoriju Bosne i Hercegovine;
 - k) predlaže kriterije za utvrđivanje maksimalnih cijena pružanja poštanskih usluga;
 - l) utvrđuje visinu troškova za izdavanje licencija i visinu godišnje naknade za pružanje poštanskih usluga, kao i rokove za izmirenje obveza plaćanja;
 - m) daje suglasnost na program izdavanja poštanskih maraka koje izdaju javni poštanski operateri;
 - n) donosi opći red prijevoza poštanskih pošiljaka i iznalazi optimalne pravce toga prijevoza;
 - o) utvrđuje iznos naknade za pokriće gubitaka javnih poštanskih operatera;
 - p) organizira simpozije, stručne seminare i sl.;
 - r) obavlja druge poslove koji su joj povjereni ovim zakonom ili drugim aktima, sukladno ovome zakonu.
- (6) Za obavljanje poslova iz stavka 5. alineje a), b), g), j) i l), Agencija traži suglasnost Ministarstva komunikacija i prometa.

(7) Radi obavljanja povjerenih poslova, Agencija zapošljava potrebni broj stručnog i tehničkog osoblja. Broj i strukturu potrebnoga radnog osoblja utvrđuje Vijeće Agencije, a pri njihovu angažiranju osigurava zastupljenost konstitutivnih naroda prema posljednjem popisu pučanstva Bosne i Hercegovine iz 1991., sukladno planu kadrova Agencije.

(8) Troškovi Agencije podmiruju se iz prihoda od izdavanja licencijskih poštanskih operaterima, proračuna institucija Bosne i Hercegovine i drugih prihoda Agencije.

(9) Agencija nakon svršetka svake poslovne godine objavljuje izvješće o svome radu, uključujući i financijsko izvješće i izvješće neovisnog revizora, te ga dostavlja na razmatranje Vijeću ministara i Parlamentarnoj skupštini BiH.

c) Djelokrug Vijeća ministara BiH i Ministarstva komunikacija i prometa

Članak 11.

(1) U ukupnome ustroju poštanskoga prometa u Bosni i Hercegovini djelokrug Vijeća ministara BiH, odnosno Ministarstva komunikacija i prometa posebno obuhvaća:

- a) definiranje temeljnih kriterija koje moraju ispunjavati zainteresirani subjekti za dobivanje ovlasti za pružanje poštanskih usluga;
- b) određivanje načina predstavljanja javnih poštanskih operatera u Svjetskom poštanskom savezu, kao i drugim međunarodnim organizacijama u kojima se poštanski sustav Bosne i Hercegovine mora prezentirati kao jedinstveni sustav;
- c) propisivanje, unutar propisa i drugih akata, temeljnih uvjeta za osiguranje dostupnosti poštanskih usluga na cijelome teritoriju Bosne i Hercegovine;
- d) predlaganje zakona o pošti, davanje suglasnosti na Opće uvjete o pružanju poštanskih usluga;
- e) definiranje ciljeva politike Bosne i Hercegovine i praćenje međunarodnih standarda u području poštanskoga sustava;
- f) propisivanje i nadziranje tarifne politike za rezervirane usluge i kvalitete pružanja poštanskih usluga;
- g) davanje suglasnosti na Statut Agencije;
- h) predlaganje izmjena i dopuna zakonskih propisa kojima se regulira poštanski promet u Bosni i Hercegovini;
- i) davanje suglasnosti Agenciji za rad poštanskih operatera;
- j) ostala pitanja utvrđena Ustavom BiH, ovim zakonom i drugim aktima sukladnim ovome zakonu.

(2) Djelokrug i odgovornosti iz stavka (1) ovoga članka Vijeće ministara BiH realizira putem Ministarstva komunikacija i prometa. Ministarstvo komunikacija i prometa pojedine poslove povjerava Agenciji i u tom slučaju daje smjernice za realiziranje povjerenih poslova.

d) Meduoperaterski poštanski promet

Članak 12.

(1) Svaki operater poštanskoga prometa obavezan je prijenos poštanskih pošiljaka koje primi od bilo kojega drugog operatera poštanskoga prometa na teritoriju Bosne i Hercegovine tretirati na potpuno istovjetan način kao i prijenos poštanskih pošiljaka koje mu je povjerila bilo koja fizička ili pravna osoba u Bosni i Hercegovini.

(2) Operateri poštanskoga prometa mogu između sebe zaključivati bilateralne i multilateralne sporazume, uz suglasnost Agencije, a koji moraju biti sukladni načelima poštanske politike utvrđenim ovim zakonom.

e) Međuentitetski poštanski promet

Članak 13.

(1) Prijenos poštanskih pošiljaka između entiteta ima tretman unutarnjega poštanskog prometa i ne može se ograničavati administrativnim mjerama.

(2) Operateri poštanskoga prometa, uz suglasnost Agencije, usuglašuju načine i pravce poštanske razmjene, uvažujući načela ekonomičnosti, učinkovitosti i sigurnosti.

f) Međunarodni poštanski promet

Članak 14.

(1) Pružanje međunarodnih poštanskih usluga mora biti sukladno relevantnim odredbama Svjetskoga poštanskog saveza i drugim sporazumima međunarodnih organizacija koje su obvezujuće za Bosnu i Hercegovinu, utvrđenim pravcima prijevoza i zaključenim ugovorima između operatera poštanskoga prometa u Bosni i Hercegovini s operaterima poštanskoga prometa drugih poštanskih uprava.

(2) Agencija je dužna, sukladno stavku (1) ovoga članka i drugim relevantnim odredbama ovoga zakona, putem poštanskih propisa osigurati svim osobama u Bosni i Hercegovini nediskriminirajući, siguran i djelotvoran pristup međunarodnim poštanskim uslugama i u svezi s tim na prikladan način pratiti izvršenje preuzetih obveza javnih i drugih poštanskih operatera.

g) Načela obračuna troškova i refundacije

Članak 15.

(1) Javni poštanski operateri pokriće gubitaka, u slučaju kada cijene rezerviranih poštanskih usluga ne pokrivaju njegove troškove, naknađuju iz drugih prihoda ostvarenih pružanjem poštanskih usluga.

(2) Radi ostvarivanja utvrđenih načela poštanske politike, javni poštanski operateri dužni su osigurati takav interni računovodstveni sustav iz koga će se vidjeti struktura prihoda i troškova rezerviranih i nerezerviranih univerzalnih usluga te struktura i visina prihoda i troškova posebnih poštanskih usluga. Interni računovodstveni sustavi moraju osigurati lociranje troškova svih poštanskih usluga, sukladno standardima Europske unije.

(3) Međusobne refundacije, po osnovi međunarodnih i međuoperaterskih poštanskih usluga, moraju pokriti troškove prijenosa i preradbe poštanskih pošiljaka.

a) Refundacije po osnovi međunarodnih poštanskih usluga koje pripadaju javnome operateru poštanskoga prometa reguliraju se na temelju međunarodnoga obračuna, a na temelju propisa Svjetskoga poštanskog saveza.

b) Refundacije koje pripadaju javnome operateru poštanskoga prometa po osnovi unutarnjeg međuoperaterskog poštanskog prometa reguliraju se na temelju metodologije i načela koje određuje Agencija.

VI - POŠTANSKE MARKE

Članak 16.

(1) Poštanske marke izdaju javni poštanski operateri.

(2) Poštanske marke moraju imati identifikaciju Bosne i Hercegovine, entiteta i identifikaciju poštanskoga operatera.

(3) Na markama javnih poštanskih operatera ne mogu biti slike, znamenja, simboli ili koje druge oznake i sadržaj koji su uvredljivoga karaktera ili su u suprotnosti sa zakonskim propisima Bosne i Hercegovine.

(4) Za svaku emisiju poštanskih maraka, javni poštanski operater dužan je pribaviti suglasnost Agencije. Ukoliko Agencija ustvrdi da marke iz emisije sadrže elemente zabranjene stavkom (3) ovoga članka, obustavit će tu emisiju.

VII - POVJERLJIVOST POŠTANSKIH POŠILJAKA

Članak 17.

(1) Poštanski operateri obvezni su osigurati tajnost poštanskih pošiljaka. Poštanskom operateru zabranjeno je neovlašteno doznati sadržaj poštanske pošiljke ili zadržati, utajiti ili neovlaštenoj osobi dati poštansku pošiljku, neovlaštenoj osobi priopćiti bilo kakve podatke koji su u svezi s poštanskom pošiljkom ili neovlaštenoj osobi omogućiti ili pomoći obaviti neke od tih radnji. Zabrana se odnosi i na zaposlenike poštanskoga operatera i nakon prestanka rada kod poštanskog operatera.

(2) Poštanski operater može otvoriti i pregledati sadržaj poštanske pošiljke, uz pristanak pošiljatelja ili primatelja.

(3) Iznimno od odredaba stavka (2) ovoga članka, poštanski operater može otvoriti i pregledati poštansku pošiljku bez pristanka pošiljatelja ili primatelja u sljedećim slučajevima:

- a) kada se poštanska pošiljka ne može uručiti primatelju niti vratiti pošiljatelju;
- b) kada postoji opravdana sumnja da pošiljka sadrži predmete zabranjene za prijenos u poštanskim pošiljkama;
- c) kada je poštanska pošiljka oštećena toliko da je ugrožen njezin sadržaj i
- d) kada poštanska pošiljka u međunarodnom prometu podliježe carinskome pregledu i deviznom pregledu u smislu Carinskoga zakona i deviznih propisa.

(4) Postupak otvaranja i pregleda sadržaja poštanskih pošiljaka uređuje se Općim uvjetima za pružanje poštanskih usluga koje donosi Ministarstvo prometa i komunikacija BiH, a koji su usklađeni s propisima Europske unije.

VIII - ODGOVORNOST ZA PRIJENOS POŠTANSKIH POŠILJAKA

Članak 18.

(1) Poštanski operater dužan je platiti odgovarajuću odštetu pošiljatelju preporučene ili vrijednosne pismonosne pošiljke, paketa, uputnica i brzojava u slučaju njihova gubitka, oštećenja ili kašnjenja, do kojih je došlo krivnjom, namjerom ili nehajem javnoga poštanskog operatera.

- a) Postupak plaćanja odštete i njezina visina utvrđuju se poštanskim propisima, koji su sukladni propisima Svjetskoga poštanskog saveza.
- b) Glede odgovornosti za odštetu, ne može postojati razlika između gubitka, oštećenja ili kašnjenja poštanskih pošiljaka u unutarnjem i međunarodnom poštanskome prometu.
- c) U slučaju kada se ne može ustvrditi odgovornost iz stavka (1) ovoga članka, javni poštanski operateri solidarno snose odgovornost za naknadu štete.

(2) Pošiljatelj poštanske pošiljke odgovoran je operateru poštanskoga prometa za štetu koju poštanska pošiljka nanese osobama u službi operatera poštanskoga prometa, opreme operatera poštanskoga prometa ili ostalim poštanskim pošiljkama, pod uvjetom da se nastanak štete može pripisati u krivnju, namjeru ili nehaj pošiljatelja.

IX - PRISILNA IZVRŠENJA

Članak 19.

Poštanske pošiljke koje ulaze u okvir univerzalnih usluga i koje se po toj osnovi nalaze kod operatera poštanskoga prometa ne mogu biti predmetom sudbenog, administrativnog ili bilo kojeg drugog oblika prisilnog izvršenja, osim u slučajevima izričito predviđenim posebnim zakonom.

X - KAZNENE ODREDBE

Članak 20.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj poštanski operater i drugi subjekt poslovanja koji ima svojstvo pravne osobe, kao i poduzetnik ako neovlašteno obavlja djelatnost iz čl. 6. i 16. ovoga zakona.

(2) Za radnje iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba poštanskoga operatera ili drugoga subjekta poslovanja koji ima svojstvo pravne osobe kaznom u iznosu od 500 KM do 1.500 KM.

Članak 21.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj javni poštanski operateri ako se ne pridržavaju čl. 3., 5., 6. i 16. ovoga zakona.

(2) Za radnje iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba javnog poštanskoga operatera novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 1.500 KM.

(3) Istodobno s izricanjem novčane kazne u slučaju višestrukog ponavljanja prekršaja, operateru poštanskoga prometa oduzima se licencija na vremensko razdoblje od šest mjeseci.

(4) Pod višestrukim ponavljanjem prekršaja podrazumijeva se prekršaj koji se tri puta ponovi u vremenu od tri do šest mjeseci.

XI - DRŽAVNI PORTAL

Članak 22.

Javni poštanski operateri dužni su organizirati državni portal, tj. mjesto gdje građanin može putem posrednika ili izravno putem elektronskih medija ispunjavati obveze prema državi i etitetima i tražiti usluge od državnih i entitetskih tijela.

Članak 23.

Bosna i Hercegovina obvezuje se da će putem državnoga portala realizirati sve transakcije iz odnosa s građanima koje državni portal može tehnički realizirati. Javni poštanski operateri obvezni su uvesti državni portal u roku od četiri godine od stupanja na snagu ovoga zakona.

XII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 24.

- (1) Postojeći javni poštanski operateri: Preduzeće za poštanski promet RS A.D. Banja Luka, JPBH Pošta d.o.o. Sarajevo i HP Mostar d.o.o. nastavljaju pružati univerzalne i ostale usluge sukladno odredbama ovoga zakona.
- (2) Javni poštanski operateri dužni su uskladiti svoju registraciju i ustroj s odredbama ovoga zakona u roku od šest mjeseci od dana njegova stupanja na snagu, a prema uredbi koju će donijeti Vijeće ministara, na prijedlog Agencije, u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovoga zakona.
- (3) Ostali poštanski operateri dužni su uskladiti svoje poslovanje s odredbama ovoga zakona u roku od šest mjeseci od dana njegova stupanja na snagu.
- (4) Do donošenja novih poštanskih propisa prijeko potrebnih za primjenu ovoga zakona, a najdulje tijekom 12 mjeseci od stupanja na snagu ovoga zakona, primjenjivat će se poštanski propisi koji su na snazi u vrijeme stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 25.

- (1) Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a bit će objavljen i u službenim glasilima Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko Distrikta BiH.
- (2) Svi poštanski propisi sačinjeni na temelju ovoga zakona stupaju na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a bit će objavljeni i u službenim glasilima Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko Distrikta BiH.
- (3) Danom stupanja na snagu ovoga zakona prestaju važiti: odredbe Zakona o poštanskim, telegrafskim i telefonskim uslugama ("Službeni list SFRJ", br. 2/86 i 26/90), u dijelu koji se odnosi na poštanski promet i pružanje poštanskih usluga, i odredbe Zakona o sustavima veza, radio-prometa i PTT prometa ("Službeni list SRBiH", broj 15/90), u dijelu koji se odnosi na poštanski promet i pružanje poštanskih usluga, i svi drugi propisi koji reguliraju materiju koja je predmetom ovoga zakona.

PSBiH broj 170/05
25. travnja 2005. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Zastupničkoga doma
Šefik Džaferović, v. r.

Predsjedatelj
Doma naroda
Velimir Jukić, v. r.